

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 13, 2019

Nummer 13, 2019

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2019:915](#) 07-05-2019

Staat der Nederlanden

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:2432](#) 31-05-2019

Utrecht/omgevingsvergunning

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2019:2237](#) 20-05-2019

Groningen/omgevingsvergunning

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:2055](#) 01-05-2019

Veenendaal/planschade

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2019:2899](#) 24-04-2019

ANVS

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2019:1973](#) 12-04-2019

Laarbeek

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2019:1491](#) 05-04-2019

GS Gelderland

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2019:1343](#) 14-03-2019

Landerd/omgevingsvergunning

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1694](#) 29-05-2019

Amsterdam/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1725](#) 29-05-2019

Heerlen/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1704](#) 29-05-2019

GS Utrecht

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1604](#) 29-05-2019

GS Gelderland en GS Limburg

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1603](#) 29-05-2019

GS Noord-Brabant

[Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1780](#)

29-05-2019

Spijkenisse/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1632](#) 22-05-2019

Leudal

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1436](#) 01-05-2019

Dongen/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1421](#) 01-05-2019

Hardenberg/omgevingsvergunning voor kappen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1421](#) 01-05-2019

Hardenberg/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1356](#) 24-04-2019

Bladel/gedoogbeslissing

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1329](#) 24-04-2019

Oestgeest/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1234](#) 17-04-2019

Nijkerk

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:1260](#) 17-04-2019

Rotterdam/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:619](#) 27-02-2019

Zundert/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:198](#) 23-01-2019

Ministerie van Infrastructuur en Milieu/vergunning Wet beheer
rijkswaterstaatswerken

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:198](#) 23-01-2019

minister I en M

Annotatie

[**Het normaal maatschappelijk risico bij indirecte planschade: een bandbreedte van 2% tot 5% van de waarde van een onroerende zaak**](#)

Berthy van den Broek

ANNOTATIE

Het normaal maatschappelijk risico bij indirecte planschade: een bandbreedte van 2% tot 5% van de waarde van een onroerende zaak***Berthy van den Broek***

1. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 1 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1434, gaat over zes aanvragen om een tegemoetkoming in planschade als gevolg van het bestemmingsplan 'Woningbouwlocatie Lindenlaan Uffelte'. Dit bestemmingsplan maakt de bouw van 22 woningen mogelijk op gronden die direct grenzen aan de achtertuinen van vijf woningen aan de Lindenlaan. Volgens het oude bestemmingsplan rustte op de gronden de bestemming 'Agrarische doeleinden'. De gronden mochten worden gebruikt voor het weiden van vee en/of het verbouwen van gewassen. Onder het nieuwe bestemmingsplan wordt op de gronden een kleine woonwijk opgericht met in totaal 22 woningen, bijbehorende verkeersontsluiting en parkeergelegenheid. De verandering leidt tot een planologisch nadeliger situatie, omdat sprake is van een wezenlijke intensivering van het gebruik van de gronden, en een woonfunctie nu eenmaal gepaard gaat met hinder door aanwezigheid van mensen, geluid door vervoersbewegingen, lichthinder en aantasting van privacy. Het karakter van de omgeving verandert van een rustige agrarische omgeving naar een woonomgeving die gepaard gaat met een aanzienlijke mate van verstening.

2. De deskundige heeft de schade begroot op bedragen tussen de 9000 en 17.500 euro. Voor indirecte schade, dat wil zeggen, schade die niet het gevolg is van nadelige planologische ontwikkelingen op het perceel van de aanvrager zelf maar op het perceel van een derde, bevat artikel 6.2 lid 2 Wro een minimumforfait. In ieder geval blijft een gedeelte van de schade dat gelijk is aan 2% van de waarde van de onroerende zaak onmiddellijk voor het ontstaan van de schade, voor rekening van de aanvrager. Dit wettelijke minimumforfait kan worden verhoogd, aan de hand van een in de jurisprudentie ontwikkeld beoordelingskader (zie ABRvS 28 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2582, r.o. 5.9 e.v.). De deskundige ziet geen aanleiding voor een hoger normaal maatschappelijk risico dan het wettelijk forfait van 2%. De draagplichtige derde, met wie de gemeente een planschadeverhaalsovereenkomst als bedoeld in artikel 6.4a Wro heeft gesloten, stelt zich op het standpunt dat de deskundige het normaal

maatschappelijk risico te laag heeft vastgesteld. 3. De deskundige heeft aansluiting gezocht bij de criteria voor de vaststelling van de hoogte van het normaal maatschappelijk risico die in de jurisprudentie van de Afdeling zijn ontwikkeld (weergegeven in r.o. 8.2 van de onderhavige uitspraak). Het beoordelingskader kan in drie stappen worden weergegeven:

a. Kan de planologische ontwikkeling worden beschouwd als een normale maatschappelijke ontwikkeling,

b. die in de lijn der verwachtingen lag. Bij de beoordeling of de ontwikkeling in de lijn der verwachtingen lag, komt betekenis toe aan:

- de mate waarin de ontwikkeling naar haar aard en omvang past binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving;

- het door de gemeente in een reeks van jaren gevoerde planologische beleid;

- de afstand van de locatie waar de ontwikkeling heeft plaatsgevonden tot de onroerende zaak van de aanvrager en de aard en de omvang van het nadeel.

c. Wanneer aan de criteria onder (a) en (b) is voldaan, en er dus sprake is van waardevermindering van een onroerende zaak als gevolg van een normale maatschappelijke ontwikkeling die in de lijn der verwachtingen lag, betekent dat nog niet dat de *gevolgen van de ontwikkeling* geheel onder het normale maatschappelijk risico vallen (ABRvS 4 juni 2014, ECLI:NL:2014:2009). Daarbij komt betekenis toe aan de aard en omvang van de schade, zie het tussenkopje in de overzichtsuitspraak ABRvS 28 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2582, boven r.o. 5.13 en 5.14. In dat verband moet de vraag worden beantwoord of de schade in de vorm van waardevermindering onevenredig is in verhouding tot de waarde van de onroerende zaak. Volgens vaste jurisprudentie is bij indirecte schade in de vorm van waardevermindering die is veroorzaakt door woningbouw op een inbreidingslocatie van een bestaande woonkern, waarbij de woningbouw in de lijn der verwachtingen lag, een waardevermindering tot 5% van de waarde van de onroerende zaak substantieel maar niet zodanig zwaar dat deze schade niet voor rekening van de aanvrager kan worden gelaten (ABRvS 2 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:530, Rijsbergen).

4. Bij indirecte schade in de vorm van waardevermindering door woningbouw op een inbreidingslocatie die geheel in de lijn der verwachtingen lag, is een verhoogd normaal maatschappelijk risico van 5% van de waarde van de onroerende zaak het uitgangspunt. Hoe wordt dit verhoogde forfait van 5% in de jurisprudentie toegepast?

Bij uitspraak van 8 augustus 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:2620) heeft de Afdeling overwogen dat

de 5%-drempel zoals die is aanvaard in de uitspraak Rijsbergen van 2 maart 2016, ook als uitgangspunt moet worden genomen indien het plangebied geen zuivere inbreidingslocatie is, maar tevens de kenmerken van een uitbreidingslocatie vertoont. Dat betekent dat ook in een dergelijke situatie een waardevermindering tot 5% van de waarde van de onroerende zaak tot het normale maatschappelijk risico behoort, wanneer de woningbouw in de lijn der verwachtingen lag en dus aan het criterium onder (a) en (b) is voldaan.

Wanneer sprake is van een uitbreidingslocatie geldt de drempel van 5%, zoals die is aanvaard in de uitspraak Rijsbergen van 2 maart 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:530), niet als een uitgangspunt bij de vaststelling van de omvang van het normale maatschappelijke risico. De Afdeling overwoog in een uitspraak van 28 maart 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:1050):

‘Appellant 2 heeft met juistheid aangevoerd dat de locatie waar de nieuwe woonwijk is gesitueerd geen inbreidingslocatie maar een uitbreidingslocatie is. Een vergelijking met de uitspraak van de Afdeling van 2 maart 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:530) gaat niet op, omdat die uitspraak een situatie betrof waarin nieuwe woningen op een inbreidingslocatie waren geprojecteerd. Gloudemans heeft in zijn nader advies van 6 december 2016 dan ook ten onrechte, onder verwijzing naar deze uitspraak, het voor appellant 2 te gelden normaal maatschappelijk risico afgeleid van een normaal maatschappelijk risico van 5% dat in beginsel heeft te gelden in geval van een inbreiding.’

Hetzelfde geldt voor gevallen van directe schade: ook dan geldt de 5%-drempel niet als een uitgangspunt bij de vaststelling van de omvang van het normaal maatschappelijk risico. In de uitspraak van 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1293 (Winkelcentrum De Lunet) overwoog de Afdeling bestuursrechtspraak dat een normaal maatschappelijk risico van 5% van de waarde betrekkelijk hoog is voor een geval van directe planschade, mede gelet op de omstandigheid dat de wetgever voor directe planschade geen forfaitaire drempel heeft gesteld. In de einduitspraak van 3 oktober 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3192) in de casus Winkelcentrum De Lunet werd het normaal maatschappelijk risico vastgesteld op 3% van de waarde. Hoewel een verhoogd normaal maatschappelijk risico van 5% van de waarde voor directe schade niet expliciet door de Afdeling wordt uitgesloten, kan het niet als een standaard worden beschouwd. Zie bijvoorbeeld ABRvS 13 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:776, waarin de Afdeling een normaal maatschappelijk risico van 3% van de waarde van de percelen onder het oude planologische regime redelijk achtte, mede gelet op het feit dat het in deze zaak om directe planschade ging.

Een verhoogd normaal maatschappelijk risico van 5% van de waarde geldt voor een inbreidingslocatie, wanneer de ontwikkeling volledig in de lijn der verwachtingen lag, gelet op de criteria die hiervoor zijn genoemd onder (b). Wanneer de planologische ontwikkeling niet

geheel in de lijn der verwachtingen lag, bijvoorbeeld omdat de woningbouw niet of niet geheel past binnen de bestaande ruimtelijke structuur en/of het planologische beleid, of omdat de ontwikkeling niet geheel in de lijn der verwachtingen lag vanwege de aard en omvang van het woningbouwproject, dan wel de korte afstand tot de woningen van aanvragers, kan een lager normaal maatschappelijk risico worden vastgesteld dan 5% van de waarde van de onroerende zaak. In verschillende uitspraken, waarin de situatie min of meer vergelijkbaar is met de situatie in de onderhavige casus, werd gekozen voor een forfait van 3% van de waarde van de woning van aanvrager. Zie bijvoorbeeld ABRvS 9 september 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2828; ABRvS 8 juni 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1602, OGR Updates 2016-0122 en ABRvS 21 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2502, AB 2016/440. Het ging in de genoemde uitspraken om woningbouw die op zichzelf als een normale maatschappelijke ontwikkeling moet worden beschouwd. In alle drie de uitspraken is de eindconclusie dat de op zichzelf normale maatschappelijke ontwikkeling toch niet geheel in de lijn der verwachtingen lag, gelet op het grootschalige karakter van de betreffende woningbouwprojecten, namelijk een nieuwe woonwijk met bijbehorende infrastructuurle voorzieningen, alsmede de korte afstand tot de woningen van aanvragers. Er is dan geen aanleiding om een hoog normaal maatschappelijk risico van 5% van de waarde te hanteren. Dat het gaat om een grootschalige ontwikkeling op korte afstand van de woning van verzoekers is in de bovengenoemde drie uitspraken relevant voor de beoordeling dat de planologische ontwikkeling niet geheel in de lijn der verwachtingen lag. Kort samengevat, is een normaal maatschappelijk risico van 5% van de waarde te hoog, wanneer de nadelige planologische ontwikkeling niet geheel in de lijn der verwachtingen lag.

5. De deskundige adviseert in de onderhavige casus om geen hoger normaal maatschappelijk risico te hanteren dan het wettelijke forfait van 2%, dat in ieder geval moet worden toegepast. De deskundige heeft laten meewegen dat de ontwikkeling van de gronden aan de achterzijde van woningen van aanvragers weliswaar een normale maatschappelijke ontwikkeling betreft die past binnen het door de gemeente gevoerde planologische beleid, maar dat de ontwikkeling niet past binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving, dat deze op korte afstand van de achtertuinten van verzoekers kan worden gerealiseerd en dat de ontwikkeling ingrijpend van aard is en het nadeel matig tot zwaar. De Afdeling volgt de deskundige niet in de conclusie dat in de onderhavige casus geen aanleiding bestaat voor het toepassen van een verhoogd forfait. Omdat woningbouw in een woonkern als Uffelte in beginsel een normale maatschappelijke ontwikkeling is en deze ontwikkeling past binnen het door de gemeente gevoerde beleid, lag de ontwikkeling naar het oordeel van de Afdeling in ieder geval deels in de lijn der verwachtingen. In zo'n geval bestaat aanleiding om een hoger normaal maatschappelijk risico aan te nemen dan het wettelijk minimumforfait van 2%. Althans, de conclusie van de deskundige dat er geen aanleiding bestaat om een verhoogd forfait te

hanteren, kan naar het oordeel van de Afdeling geen stand houden.

6. De Afdeling bepaalt vervolgens zelf de omvang van het normaal maatschappelijk risico. Allereerst oordeelt de Afdeling dat het in de onderhavige casus grotendeels gaat om een uitbreidingslocatie, zodat de uitspraak Rijsbergen van 2 maart 2016 niet onverkort van toepassing is en dat een normaal maatschappelijk risico van 5% te hoog is. Dit oordeel stemt overeen met de hiervoor vermelde uitspraak van 28 maart 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:1050). De Afdeling overweegt voorts dat de woningbouw in een woonkern als Uffelte in beginsel moet worden beschouwd als een normale maatschappelijke ontwikkeling die past binnen het door de gemeente gevoerde beleid en wat betreft de aard van de bebouwing grotendeels past binnen de bestaande ruimtelijke structuur van de omgeving. Echter, het mogelijk maken van 22 extra woningen paste naar het oordeel van de Afdeling wat betreft de omvang, de lage bebouwingsdichtheid rondom de gronden en het relatief kleine oppervlakte van de gronden niet binnen de bestaande ruimtelijke structuur. De planologische ontwikkeling lag in verband met de locatie, de omvang en de afstand tot de achterperceelgrenzen van de woningen van aanvrager niet geheel in de lijn der verwachtingen. Om die reden acht de Afdeling een normaal maatschappelijk risico van 3% aangewezen. Dit oordeel sluit aan bij de uitspraken die ik hierboven als voorbeeld heb genoemd van situaties waarin sprake was van een planologische ontwikkeling die niet geheel in de lijn der verwachtingen lag. In al deze situaties, waarin sprake was van een planologische ontwikkeling die niet geheel in de lijn der verwachtingen lag, werd een verhoogd normaal maatschappelijk risico van 3% van de waarde aangenomen.

RECHTSPRAAK

GS Noord-Brabant

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) mag niet worden gebruikt als toestemmingsbasis voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor natuurgebieden. Het PAS loopt vooruit op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden en geeft daarbij ‘vooraf’ toestemming aan nieuwe activiteiten.

Casus

Vergunningen krachtens artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 voor het exploiteren en/of uitbreiden en wijzigen van zes verschillende agrarische bedrijven.

Naar aanleiding van prejudiciële vragen van de Afdeling bestuursrechtspraak heeft het Hof eerder geoordeeld dat het toestaan van activiteiten op basis van een programmatische aanpak zoals het PAS niet principieel in strijd moet worden geacht met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, maar dat een programma zoals het PAS zich moeilijk laat verenigen met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

Rechtsvraag

Betreft het oordeel van de Afdeling over de destijds aangehouden zaken.

Uitspraak

De Afdeling komt tot de conclusie dat de passende beoordeling die aan het PAS ten grondslag ligt, niet voldoet aan de eisen die het Hof daaraan stelt. Uit het arrest van het Hof volgt dat de verwachte voordelen van instandhoudings-, passende en beschermingsmaatregelen en autonome ontwikkelingen alleen dan in een passende beoordeling mogen worden betrokken als deze voordelen ten tijde van de passende beoordeling vaststaan. In de passende beoordeling van het PAS stonden de verwachte voordelen van PAS-bronmaatregelen, herstelmaatregelen en van autonome ontwikkelingen ten tijde van die beoordeling niet vast.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1603

Zaaknummer: 201600614/3/R2

Wetsartikelen: 6, lid 3 Habitatrichtlijn en 19d NBW 1998

RECHTSPRAAK

GS Gelderland en GS Limburg

De uitzondering op de vergunningplicht voor het weiden van vee en het bemesten van gronden is in strijd met de Habitatrichtlijn.

Casus

Weigering om handhavend op te treden tegen het zonder vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 uitvoeren van bedrijfshandelingen ten behoeve van de veehouderij. Naar aanleiding van prejudiciële vragen van de Afdeling bestuursrechtspraak heeft het Hof eerder geoordeeld dat een activiteit waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, niet categoriaal kan worden uitgezonderd van de vergunningplicht. De activiteit zou daarmee worden toegestaan zonder dat sprake is van een individuele passende beoordeling (art. 6 lid 3 Hrl). Het categoriaal uitzonderen van projecten van de vergunningplicht is volgens het hof slechts mogelijk als op grond van objectieve omstandigheden met zekerheid kan worden uitgesloten dat die projecten afzonderlijk of in combinatie met andere projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een of meer Natura 2000-gebieden. In die gevallen is een passende beoordeling niet nodig (art. 6 lid 2 Hrl).

Rechtsvraag

Betreft het oordeel van de Afdeling over de destijds aangehouden zaken.

Uitspraak

De uitzondering op de vergunningplicht voor het weiden van vee en het bemesten van gronden is onverbindend, omdat deze in strijd is met de Habitatrichtlijn.

De exploitatie van een melkveehouderij en het weiden van vee hangen onlosmakelijk met elkaar samen en vormen daarom één project. De gevolgen van het weiden van vee en het houden van dieren in de stal dienen daarom in samenhang te worden beoordeeld. Dit leidt tot de conclusie dat het niet mogelijk is een deel van een project uit te zonderen van de vergunningplicht. Het opknippen van één project in een vergunningvrij en vergunningplichtig

deel is met andere woorden niet mogelijk.

Voor de vraag of uitgesloten is dat het weiden van vee significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied dient niet alleen gekeken te worden naar de gevolgen van het weiden van vee, maar naar de gevolgen van het houden van vee in de stal en in de wei tezamen. Die beoordeling is niet eenvoudig te maken en de uitkomst kan per bedrijf(sonderdeel) verschillen. Omdat niet op relatief eenvoudige wijze is vast te stellen dat uitgesloten is dat het weiden van vee in een concreet geval significante gevolgen heeft komt de Afdeling tot de conclusie dat de uitzondering op de vergunningplicht voor het weiden van vee onverbindend is.

De uitzondering op de vergunningplicht voor het op of in de bodem brengen van meststoffen ziet op alle toekomstige bemestingsactiviteiten. De toekomstige bemestingsactiviteiten en de bemestingsactiviteiten die in Nederland al sinds jaar en dag plaatsvinden zijn niet te duiden als één en hetzelfde project. Daarvoor is met name van belang dat de voorwaarden voor de wijze waarop de mest moet worden aangewend in de mestregelgeving regelmatig zijn gewijzigd. Bovendien kan op grond van het onderzoek dat aan de uitzondering op de vergunningplicht ten grondslag is gelegd niet worden geconcludeerd dat uitgesloten is dat het bemesten voor geen enkel Natura 2000-gebied significante gevolgen kan hebben. De uitzondering op de vergunningplicht voor het op of in de bodem brengen van meststoffen is onverbindend.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1604

Zaaknummer: 201506170/2/R2

Wetsartikelen: 6 lid 2 en 3 Habitatrichtlijn

RECHTSPRAAK

GS Utrecht

De uitzondering op de vergunningplicht voor het weiden van vee en het op of in de bodem brengen van meststoffen is in strijd met artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Omdat de betrokken bedrijven geen verwijt kan worden gemaakt, dienen zij alsnog in de gelegenheid te worden gesteld om alsnog een vergunningaanvraag te doen.

Casus

Weigering om handhavend op te treden tegen het zonder vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 weiden van vee en het bemesten van gronden door veehouderijen.

Het besluit dient te worden vernietigd vanwege strijd met de Habitatrichtlijn en vervolgens rijst de vraag waarmee rekening dient te worden gehouden bij het nemen van een nieuw besluit.

Rechtsvraag

Kunnen deze activiteiten alsnog worden vergund?

Uitspraak

De uitzondering op de vergunningplicht voor het weiden van vee en het op of in de bodem brengen van meststoffen zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Gelderland en de Omgevingsverordening Limburg 2014 is onverbindend, omdat deze in strijd is met hoger recht, namelijk met artikel 6 van de Habitatrichtlijn. De betrokken bedrijven beschikken over een vergunning voor een melkveehouderij met stalsystemen die beweiden impliceren. Bij deze vergunningen zijn de gevolgen van het beweiden niet beoordeeld. Voorts beschikken de bedrijven niet over een vergunning voor het bemesten van gronden. De reden waarom de betrokken bedrijven geen vergunning hebben voor deze activiteiten is dat de bevoegde gezagen zich jarenlang op het standpunt hebben gesteld dat deze activiteiten niet

vergunningplichtig waren. Toen duidelijk werd dat deze activiteiten wel vergunningplichtig waren werd bovendien voorzien in een uitzondering op de vergunningplicht. De betrokken bedrijven kan derhalve geen verwijt worden gemaakt dat zij geen vergunning hebben voor het weiden van vee en het bemesten van gronden. De Afdeling acht dit van belang voor de totstandkoming van de alsnog te nemen besluiten op bezwaar.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1704

Zaaknummer: 201609264/2/R2

Wetsartikelen: 6 Habitatrichtlijn en Omgevingsverordening Gelderland en Limburg

RECHTSPRAAK

Leudal

Gelet op de gezondheidsrisico's vanwege de verspreiding van endotoxine is een milieueffectrapport vereist. Daaraan doet niet af dat wordt voldaan aan de regels van de Wgv en de Rgv.

Casus

Omgevingsvergunning voor het veranderen van een veehouderij. De voorgenomen wijziging veroorzaakt een aanzienlijke toename van de geuremissie. Na de uitspraak van de rechtbank, die heeft geoordeeld dat niet deugdelijk is gemotiveerd dat wat betreft het aspect geur geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu optreden die nopen tot het maken van een milieueffectrapport (m.e.r), is een nieuw besluit genomen waarbij de vergunning is geweigerd.

Volgens appellante is er geen weigeringsgrond indien wordt voldaan aan de regels van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv).

Rechtsvraag

Is een milieueffectrapport vereist?

Uitspraak

De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de vraag of de inrichting zal kunnen voldoen aan de daarvoor geldende regels niet kan worden gelijkgesteld met de hier aan de orde zijnde vraag of zich belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen voordoen, die nopen tot het maken van een milieueffectrapport. Het feit dat aan de geldende geurnormen wordt voldaan betekent immers niet dat vanwege de toename van de geuremissie geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu aan de orde kunnen zijn.

De rechtbank heeft geconcludeerd dat het endotoxinekader, met het oog op het halen van de advieswaarde voor endotoxine van de Gezondheidsraad, een aan te houden afstand van 114 m aanbeveelt. Het college heeft daarbij opgemerkt dat de emissie van zwevende deeltjes weliswaar afneemt, maar de emissiepunten wijzigen en de kortste afstand van de

emissiepunten tot de dichtstbijzijnde woning wordt verkleind tot ongeveer 52 meter. Daarom kan een verslechtering van de belasting vanwege endotoxinen niet worden uitgesloten en kan de aanvraag leiden tot belangrijke nadelige gevolgen die vereisen dat een milieueffectrapport wordt gemaakt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 22-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1632

Zaaknummer: 201804494/1/A1

Wetsartikelen: 7.17 WMB en 5.13b Bor

RECHTSPRAAK

Staat der Nederlanden

De normen van de WHO zijn aanbevelingen, geen bindende voorschriften. De Staat handelt niet in strijd met de grondrechten op leven en gezondheid door deze aanbevelingen niet meteen in te voeren.

Uitspraak

Milieudefensie (die samen optreedt met de Stichting Adem in Rotterdam en een groot aantal privépersonen) vindt dat de Staat onvoldoende doet om ervoor te zorgen dat de lucht in Nederland schoner wordt. Doordat de lucht nog steeds te veel is vervuild, kunnen mensen gezondheidsschade oplopen en eerder overlijden dan anders het geval zou zijn. Het gaat daarbij met name om luchtverontreiniging door fijnstof en stikstofdioxide.

Volgens Milieudefensie moet Nederland voldoen aan de normen die de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) als richtlijn hanteert. Die normen schrijven voor hoeveel fijnstof en stikstofdioxide maximaal in de lucht mag voorkomen. De normen van de WHO gaan verder dan de normen die nu in de Nederlandse wet staan en die zijn voorgeschreven door Europa. Milieudefensie vindt dat de Staat maatregelen moet nemen om deze strengere normen van de WHO te halen. Als de Staat dat niet doet, handelt hij onrechtmatig.

Het hof is het niet met Milieudefensie eens. De normen van de WHO zijn aanbevelingen, geen bindende voorschriften. De Staat handelt niet in strijd met de grondrechten op leven en gezondheid door deze aanbevelingen niet meteen in te voeren. Deze grondrechten, die verankerd zijn in het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens, laten de Staat ruimte om een eigen afweging te maken over het tempo waarin verdergaande maatregelen worden genomen. De Staat werkt overigens wel naar deze WHO-normen toe.

Milieudefensie stelt zich ook op het standpunt dat de Staat onvoldoende doet om de Europese normen na te komen. De lucht in Nederland had volgens Milieudefensie al jaren geleden aan die Europese normen moeten voldoen. Milieudefensie wil dat de rechter de Staat beveelt om er binnen zes maanden voor te zorgen dat de lucht overal in Nederland aan die normen

voldoet.

Het hof wijst ook deze vordering af. Milieudefensie heeft gelijk dat de lucht in Nederland nog steeds niet overal aan de Europese normen voldoet, terwijl de termijnen waarbinnen Nederland aan die normen had moeten voldoen al in 2011 (voor fijnstof) en 2015 (voor stikstofdioxide) afliepen. Het hof vindt bovendien dat de Staat veel eerder met een goed plan had moeten komen om de resterende knelpunten aan te pakken. Maar bij het geven van een bevel moet de rechter niet kijken naar wat er in het verleden fout is gegaan, maar vooral naar de toekomst. De Staat heeft in 2018 een plan opgesteld om de resterende overschrijdingen versneld op te lossen. Dat was nadat de rechtbank Den Haag in een kort geding de Staat hiertoe op vordering van Milieudefensie had gedwongen. Milieudefensie heeft niet gezegd dat dit plan niet goed is. Dan is er voor de rechter geen reden om de Staat nog een bevel op te leggen. Het hof gaat ervan uit dat de Staat dit plan nu echt gaat uitvoeren.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 07-05-2019

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2019:915

Zaaknummer: 200.231.814/01

Wetsartikelen: 2 EVRM, 8 EVRM en Richtlijn 2008/50/EG

RECHTSPRAAK

Hardenberg/omgevingsvergunning

Geen sprake van een evidente privaatrechtelijke belemmering die aan het verlenen van de kapvergunning in de weg staat.

Casus

Omgevingsvergunning voor het kappen van een esdoorn en een eik. Tegen het besluit is beroep ingesteld door de eigenaar van het naastgelegen perceel. De rechtbank heeft het besluit in stand gelaten waarbij het heeft geoordeeld dat zich geen evidente privaatrechtelijke belemmering voordeed om de omgevingsvergunning te verlenen. Tegen de uitspraak van de rechtbank is hoger beroep ingesteld door de eigenaar van het naastgelegen perceel die van mening is dat voor het kappen van de esdoorn die hem voorziet van schaduw en privacy, zijn toestemming is vereist omdat de boom zich op de erfgrans bevindt waardoor hij mede-eigenaar is van de boom.

Rechtsvragen

Is vergunningaanvraagster als belanghebbende aan te merken? Is er een grond voor weigering van de vergunning wegens een evidente privaatrechtelijke belemmering?

Uitspraak

Een aanvrager om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk wordt in beginsel verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op de door hem ingediende aanvraag. Dit is anders, indien aannemelijk is gemaakt dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt. Deze jurisprudentie is van overeenkomstige toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het vellen van een boom.

Ook indien wordt aangenomen dat appellant eigenaar is van het gedeelte van 8 cm van de boom dat over de perceelgrens heen is gegroeid, leidt dat niet tot de conclusie dat vergunninghouder niet belanghebbend is te achten bij zijn aanvraag. Hoewel vaststaat dat appellant geen medewerking wil verlenen aan het kappen van de boom, is met de enkele omstandigheid dat hij daarvan voor een klein deel eigenaar is, niet aannemelijk gemaakt dat

het kappen niet kan worden verwezenlijkt. Hoewel de civiele rechter de eerst aangewezen is om daarover te oordelen, neemt de Afdeling daarbij in aanmerking dat slechts een zeer klein gedeelte van de boom eigendom is van appellant. Het aanzienlijk grotere, overige gedeelte van de boom is eigendom van vergunninghouder en bevindt zich op zijn perceel, alwaar de boom ook oorspronkelijk is geplant.

De rechtbank heeft onder die omstandigheden terecht geen grond gevonden voor het oordeel dat het college vergunninghouder ten onrechte als belanghebbende bij zijn aanvraag heeft aangemerkt.

Voorts speelt een evidente privaatrechtelijke belemmering geen rol bij het toetsingskader in de APV voor de verlening van een omgevingsvergunning voor het (doen) vellen van een houtopstand.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1421

Zaaknummer: 201802574/1/A1

Wetsartikelen: 5:20 BW, 2.2 en 2.18 Wabo, 2.18 Wabo, 4.4.2 APV Hardenberg, 4.4.4 APV Hardenberg en 4.4.5 APV Hardenberg

RECHTSPRAAK

Bladel/gedoogbeslissing

Wijziging in jurisprudentie gedoogbeslissingen. De Afdeling is thans van oordeel dat tegen een gedoogbeslissing geen bestuursrechtelijke middelen (meer) kunnen worden aangewend omdat deze beslissingen niet op rechtsgevolg zijn gericht. Toegang tot de bestuursrechter blijft verzekerd door middel van een handhavingsverzoek.

Het gaat in deze zaak om een gedoogbeslissing van het gemeentebestuur van Bladel. Daarin staat dat de eigenaar van een stal uit 1933 die stal mag blijven gebruiken totdat hij die verkoopt of tot hij komt te overlijden. De eigenaar vindt dat de gedoogbeslissing hem beperkt in zijn eigendomsrecht en is van mening dat hij de zaak daarom aan de bestuursrechter moet kunnen voorleggen.

Op dit moment kan in sommige gevallen worden geprocedeerd tegen een gedoogbeslissing of de intrekking of weigering daarvan. Maar de rechtspraak is complex op dit punt. Het is niet eenvoudig te bepalen of iemand met een gedoogbeslissing te maken heeft waartegen hij in beroep kan gaan bij de bestuursrechter. Daarom is meer duidelijkheid nodig, vindt de Afdeling bestuursrechtspraak.

De Afdeling bestuursrechtspraak bepaalt nu dat gedoogbeslissingen (of intrekkingen of weigeringen daarvan) niet 'met een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht gelijkgesteld kunnen worden'. Dat betekent dat deze beslissingen dus ook niet meer aangevochten kunnen worden bij de bestuursrechter. De andere optie zou zijn om gedoogbeslissingen wel gelijk te stellen met besluiten, zodat de weg naar de bestuursrechter in alle gevallen open zou staan. Maar dat gaat naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak de 'rechtsvormende taak van de bestuursrechter te boven'.

Dit betekent niet dat betrokkenen geen toegang tot de bestuursrechter hebben. Zo kan iemand die wordt geconfronteerd met een gedoogbeslissing het gemeentebestuur vragen om handhaving. Tegen een besluit op zo'n handhavingsverzoek kan beroep worden ingediend bij de bestuursrechter. Bij een weigering om te gedogen of intrekking van een gedoogbeslissing

kan een betrokkene het gemeentebestuur om een vergunning vragen. Hij kan ook een handhavingsbesluit afwachten en daartegen procederen bij de bestuursrechter.

Van de nieuwe regel dat tegen gedoogbeslissingen geen beroep openstaat, mag slechts in 'zeer uitzonderlijke gevallen' worden afgeweken, aldus de Afdeling bestuursrechtspraak. Zij noemt in de uitspraak alleen het uitzonderlijke geval van een coffeeshophouder die tegen een ingetrokken gedoogbeslissing moet kunnen procederen als er een grote kans is dat hem anders een gevangenisstraf wacht.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-04-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1356

Zaaknummer: 201801734/1/A1

Wetsartikelen: 1:3 Awb

RECHTSPRAAK

ANVS

Het belang van internationale betrekkingen weegt zwaarder dan het belang van openbaarmaking van milieuinformatie.

Casus

Weigering verzoek tot openbaarmaking van een document op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). Het document betreft een IAIE-metingenoverzicht dat inzicht geeft in de aanwezigheid in het milieu van een potentieel schadelijke stof. Openbaarmaking is geweigerd omdat volgens het bevoegd gezag aannemelijk is dat daardoor de betrekkingen met andere staten kunnen worden geschaad.

Rechtsvraag

Is het WOB-verzoek terecht afgewezen?

Uitspraak

Partijen zijn het erover eens dat de informatie, waarvan openbaarmaking wordt verzocht, ziet op milieuinformatie en meer specifiek op emissiegegevens.

ANVS heeft toegelicht dat er een aanzienlijke kans bestaat dat, als een van de landen de vertrouwelijk verstrekte gegevens openbaar maakt, in de toekomst andere landen minder bereidwillig zullen zijn tot het verstrekken van dergelijke gegevens. Het is van groot belang voor Nederland dat dergelijke gegevens toegankelijk blijven. ANVS heeft daarmee voldoende aannemelijk gemaakt dat bij openbaarmaking van het document de internationale contacten met het IAEA en met andere landen stroever zullen gaan lopen.

Gelet op deze door ANVS gegeven motivering heeft zij in dit geval in redelijkheid het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties zwaarder mogen laten wegen dan het belang van openbaarmaking van het document. ANVS heeft de openbaarmaking van het document daarom (in zijn geheel) mogen weigeren met een beroep op de WOB.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 24-04-2019

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2019:2899

Zaaknummer: AWB 18-3275

Wetsartikelen: 10 lid 2 aanhef en onderdeel a WOB en 3 Verdrag van Aarhus

RECHTSPRAAK

Oestgeest/omgevingsvergunning

Een privaatrechtelijke belemmering staat aan de verlening van een omgevingsvergunning in de weg als deze belemmering een evident karakter heeft.

Casus

Omgevingsvergunning voor het verhogen van het dak van de bestaande aanbouw. Appellante betoogt dat een evidente privaatrechtelijke belemmering in de weg stond aan verlening van de omgevingsvergunning. Zij wijst er in dit verband op dat de goot van het verhoogde dak boven haar perceel komt te hangen en dat wordt afgewaterd op haar perceel.

Rechtsvraag

Wanneer staan privaatrechtelijke belemmeringen aan vergunningverlening in de weg?

Uitspraak

Een privaatrechtelijke belemmering staat slechts aan de verlening van een omgevingsvergunning in de weg wanneer deze belemmering een evident karakter heeft. Een dergelijke belemmering is evident, indien zonder nader onderzoek kan worden vastgesteld dat het bouwplan voorzien is op grond die in eigendom is aan een ander en die ander niet in realisering ervan berust en er niet in hoeft te berusten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-04-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1329

Zaaknummer: 201805787/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 Wabo en 5:52 BW

RECHTSPRAAK

Nijkerk

Handhaving wegens overtreding van artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit is uitsluitend mogelijk wanneer het handelen of nalaten onmiskenbaar in strijd is met deze bepaling.

Casus

Afwijzing verzoek om handhavend op te treden tegen de opslag van mest in een melkveehouderij wegens overtreding van artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit dat bepaalt dat geurhinder tot een aanvaardbaar niveau dient te worden beperkt.

Rechtsvraag

Wanneer kan op grond van deze bepaling worden gehandhaafd?

Uitspraak

Artikel 2.7a bevat begrippen die nadere invulling behoeven, waarbij niet één invulling als de enig juiste kan worden beschouwd. Handhaving wegens overtreding is uitsluitend mogelijk wanneer het handelen of nalaten van de drijver van de inrichting onmiskenbaar in strijd met die bepaling is. Bij het bepalen van een aanvaardbaar geurhinderniveau moet ten minste rekening worden gehouden met de historie van de inrichting en de bestaande en verwachte geurhinder. De mestopslag is destijds vergund waarbij de milieugevolgen bij de vergunningverlening zijn beoordeeld. Appellant heeft niet aannemelijk gemaakt dat de omstandigheden sedertdien zijn veranderd en de geurhinder is toegenomen waardoor het college er in beginsel van mocht uitgaan dat de geurhinder aanvaardbaar is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-04-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1234

Zaaknummer: 201805776/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 Activiteitenbesluit en 2.7a Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Rotterdam/omgevingsvergunning

Vervoersbesparingsplan valt buiten de reikwijdte van de Wabo.

Casus

Omgevingsvergunning voor het samenvoegen van enkele ziekenhuizen tot één inrichting.

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden over onderzoek ten behoeve van een besparingsplan voor goederenvervoer en personenvervoer over de weg naar de inrichting.

Volgens vergunninghoudster bieden de Wabo en de WMB daarvoor geen grondslag.

Rechtsvraag

Kan een dergelijk plan worden voorgeschreven in de vergunning?

Uitspraak

De gevolgen voor het milieu van het verkeer van en naar de inrichting worden aan de inrichting toegerekend, tot op het moment dat dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Dit geldt niet alleen voor geluidhinder maar voor alle nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van en naar de inrichting. De nadelige gevolgen voor het milieu van verkeer van en naar de inrichting kunnen slechts over een relatief beperkte afstand aan het in werking zijn van een inrichting worden toegerekend, zodat onderzoek over het gehele vervoerstraject in strijd is met de wet. Evenmin bestaat ruimte voor handhaving wegens overtreding van de zorgplichtbepaling in de Wet milieubeheer.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-04-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1260

Zaaknummer: 201805995/1/A1

Wetsartikelen: 1.1 lid 2 Wabo, 1.1 lid 2 aanhef en onderdeel b WMB en 1.1a WMB

RECHTSPRAAK

Laarbeek

Grenswaarde uitstoot endotoxinen in document voldoende onderbouwd. Vergunning kon gedeeltelijk worden geweigerd.

Casus

Omgevingsvergunning voor vleesvarkenshouderij. Bij de vergunningverlening heeft verweerder de Notitie handelingsperspectieven veehouderij en volksgezondheid: endotoxine, toetsingskader 1.0 gehanteerd. Deze notitie bevat een adviesgrenswaarde voor de blootstelling aan endotoxinen voor werknemers en een doorvertaling van de advieswaarde voor werknemers naar een advieswaarde voor omwonenden. Vergunningaanvrager is van opvatting dat deze notitie niet de meest recente algemeen aanvaarde inzichten weergeeft.

Rechtsvraag

Kon de notitie bij de besluitvorming worden betrokken?

Uitspraak

Verweerder kon de omgevingsvergunning voor een uitbreiding van een varkensbedrijf gedeeltelijk weigeren vanwege de toename van de uitstoot van endotoxinen. Op basis van een advies van de StAB is de grenswaarde voor de uitstoot voldoende onderbouwd en mocht verweerder gebruik maken van de Notitie. Verweerder heeft beoordelingsruimte bij het beslissen op een aanvraag omgevingsvergunning milieu. Deze beoordelingsruimte kan verweerder ook benutten om de risico's van uitstoot van endotoxinen daarbij te betrekken, ook in het geval er nog geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over endotoxinen bestaan. Het gebruik van deze beoordelingsruimte kan ook leiden tot de gedeeltelijke weigering van de omgevingsvergunning.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 12-04-2019

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2019:1973

Zaaknummer: 18-655

Wetsartikelen: 2.14 Wabo en 1 lid 2 onderdeel a WMB

RECHTSPRAAK

GS Gelderland

M.e.r.-beoordeling. Ruime interpretatie van begrip verwijdering van afvalstoffen.

Casus

Omgevingsvergunning voor het uitbreiden van een inrichting waar afvalstoffen worden op- en overgeslagen. In geding is de vraag of – gelet op het Massafra-arrest van het Hof van Justitie – sprake is van m.e.r.-beoordelingsplicht omdat de vergunde activiteit valt onder categorie D18.1 van het Besluit m.e.r.

Casus

Is sprake van m.e.r.-beoordelingsplicht?

Uitspraak

Het begrip verwijdering van afvalstoffen dat niet gelijkstaat met dat van afvalverwijdering in de zin van Richtlijn 75/442, dient in ruime zin aldus te worden opgevat dat het alle handelingen omvat die leiden tot hetzij verwijdering van afvalstoffen in de strikte zin van het woord, hetzij tot de nuttige toepassing daarvan. De handelingen binnen de inrichting zijn aan te merken als handelingen die leiden tot de verwijdering van afvalstoffen, ook al vindt de verwijdering niet binnen de inrichting zelf plaats. Omdat ook voor het overige voldaan wordt aan de voorwaarden van categorie D18.1 uit de bijlage bij het Besluit m.e.r. bestond een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 05-04-2019

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2019:1491

Zaaknummer: AWB 18-1520

Wetsartikelen: 7.17 WMB en categorie D18.1 bijlage Besluit m.e.r

RECHTSPRAAK

Landerd/omgevingsvergunning

Afwijken van Wgv en Rgv in dit geval toegestaan met beroep op het voorzorgsbeginsel.

Casus

Gedeeltelijke weigering omgevingsvergunning voor varkenshouderij. Vergunningaanvraagster voert in beroep aan dat verweerder in het besluit had moeten uitgaan van de op dat moment geldende wet- en regelgeving. Verweerder is in het bestreden besluit vooruitgelopen op de wijziging van de Rgv en de nieuwe emissiefactoren voor gecombineerde luchtwassers. Verweerder geeft in het bestreden besluit toepassing aan het voorzorgsbeginsel.

Rechtsvraag

Mag verweerder afwijken van geldende regelgeving met een beroep op het voorzorgsbeginsel?

Uitspraak

Verweerder komt een zekere beoordelingsvrijheid toe die haar begrenzing onder meer vindt in hetgeen voortvloeit uit de meest recente, algemeen aanvaarde, milieutechnische inzichten.

De Wgv biedt voor het aspect geurhinder het exclusieve toetsingskader. Het staat verweerder, bij de beantwoording van de vraag of sprake is van ontoelaatbare geurhinder, in beginsel niet vrij om van dit toetsingskader af te wijken. Gelet echter op de 'Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen' (verder: de Evaluatie) van de Universiteit Wageningen, de bevestiging daarvan door de verantwoordelijke minister in de internetconsultatie en de behandeling van het voorstel tot wijziging van de Rgv in de Tweede Kamer, heeft verweerder mogen aannemen dat het exclusieve wettelijke toetsingskader van de Wgv in deze zaak niet toereikend is om onaanvaardbare risico's te voorkomen. Onder deze omstandigheden mocht verweerder in dit geval de gevraagde omgevingsvergunning gedeeltelijk weigeren vanwege het voorzorgsbeginsel en de risico's voor de volksgezondheid hoewel de aanvraag in overeenstemming was met de Rgv en de Wgv ten tijde van het bestreden besluit.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 14-03-2019

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2019:1343

Zaaknummer: 18-2139

Wetsartikelen: 2.14 Wabo, 1.1 lid 2 aanhef en onderdeel a WMB, Wgv en Rgv

RECHTSPRAAK

Zundert/omgevingsvergunning

Verspreidingsmodel 'AERIUS' ongeschikt voor het berekenen van directe ammoniakschade. Beoordeling kan plaatsvinden aan de hand van rapport 'Stallucht en planten' uit juli 1981 of aan de hand van een wetenschappelijk gefundeerde berekening van de ammoniakconcentratie waarbij ook rekening wordt gehouden met kortdurende hoge concentraties.

Casus

Omgevingsvergunning voor het veranderen van een varkenshouderij. In beroep is de vergunning door de rechtbank vernietigd. In geding is de vraag hoe de afname van de ammoniakdepositie op het naastgelegen perceel waar gevoelige boomsoorten worden gekweekt, is berekend.

Rechtsvraag

Is het berekeningsmodel AERIUS geschikt voor depositieberekeningen op korte afstand?

Uitspraak

Dat is niet het geval. Ten eerste is het verspreidingsmodel 'Aerius' niet geschikt voor depositieberekeningen op korte afstand van de bron. Bovendien is een jaargemiddelde waarde berekend, terwijl directe ammoniakschade vooral optreedt bij kortdurende, hoge concentraties aan ammoniak. Die zijn niet te voorspellen met een verspreidingsberekening. Ook wordt in verspreidingsberekeningen geen rekening gehouden met factoren die de ammoniakbelasting van een plant beïnvloeden, zoals de hoeveelheid stikstof in de bodem die invloed kan hebben op de opname van ammoniak door planten uit de lucht.

Er is geen aanleiding gevonden het rapport Stallucht en planten niet te gebruiken voor de beoordeling van de kans op directe ammoniakschade. Daartoe is het college niet verplicht. Het mag bij zijn beoordeling ook een andere beoordelingswijze hanteren, mits deze is gebaseerd

op wetenschappelijke inzichten hetgeen onder meer betekent dat niet alleen rekening wordt gehouden met de jaargemiddelde ammoniakconcentratie, maar ook met kortdurende hoge ammoniakconcentraties.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 27-02-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:619

Zaaknummer: 201706814/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onderdeel e Wabo

RECHTSPRAAK

minister I en M

Geen sprake van evidente privaatrechtelijke belemmeringen die aan vergunningverlening in de weg staan.

Casus

Weigering vergunning te verlenen voor het realiseren van aanvullende voorzieningen bij een energielaadpunt voor motorvoertuigen op grond die in eigendom is van de Staat. De minister heeft de vergunningen geweigerd omdat het beleid geen aanvullende voorzieningen toestaat en wegens evidente privaatrechtelijke belemmering omdat de Staat geen toestemming geeft voor het realiseren van de voorzieningen. In beroep heeft de rechtbank geoordeeld dat de vergunningen niet kunnen worden geweigerd op grond van een evidente privaatrechtelijke belemmering.

In hoger beroep wordt door (o.a.) de Staat gesteld dat vergunningaanvraagster geen belanghebbende is bij haar verzoeken om vergunning omdat de gevraagde voorzieningen niet kunnen worden gerealiseerd omdat de Staat als eigenaar van de gronden waarop de bouwwerken worden geplaatst daarvoor geen toestemming verleent.

Rechtsvragen

Is vergunningaanvraagster als belanghebbende aan te merken? Is er een grond voor weigering van de vergunning wegens een evidente privaatrechtelijke belemmering?

Uitspraak

Als hoofdregel geldt dat een aanvrager om een vergunning in beginsel wordt verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op zijn verzoek. In de jurisprudentie van de Afdeling is op deze regel een uitzondering gemaakt voor verzoeken om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk en het vellen van een houtopstand. Indien aannemelijk is dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt of dat de houtopstand niet kan worden geveld, is de aanvrager geen belanghebbende en is zijn verzoek om vergunning geen aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Aanvraagster heeft echter onder verwijzing naar

het arrest van de Hoge Raad van 5 juni 2009 gesteld dat de Staat privaatrechtelijke toestemming niet zonder meer kan weigeren. Zij heeft een civiele procedure gestart teneinde toestemming te krijgen om aanvullende voorzieningen bij haar energielaadpunten aan te bieden. Gelet hierop is de uitkomst van deze procedure ongewis en kan niet op voorhand worden gezegd dat de gevraagde voorzieningen niet kunnen worden gerealiseerd. Er bestaat daarom geen grond voor het oordeel dat aanvraagster geen belanghebbende is.

De minister heeft de gevraagde vergunningen mede geweigerd omdat een privaatrechtelijke belemmering aan de uitvoering van de gevraagde voorzieningen in de weg staat. De voorzieningen worden geplaatst op grond van de Staat. Het Rijksvastgoedbedrijf is niet bereid privaatrechtelijke toestemming te verlenen voor het realiseren van de voorzieningen.

Artikel 3 van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) biedt geen grond voor weigering van een vergunning wegens een evidente privaatrechtelijke belemmering. In de uitspraak van de Afdeling van 18 augustus 2010 waarnaar de minister verwijst, is overwogen dat indien op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Veilingwet aan de uitvoerbaarheid van de vergunning in de weg staat, de minister, ondanks het beperkte toetsingskader, de vergunning moet weigeren. De Veilingwet is hier echter niet van toepassing, zodat die uitspraak voor dit geval niet relevant is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 23-01-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:198

Zaaknummer: 201706610/1/A1

Wetsartikelen: 1:2 Awb, 1:3 Awb, 2 Wet beheer rijkswaterstaatswerken en 3 Wet beheer rijkswaterstaatswerken

RECHTSPRAAK

Spijkenisse/planschade

***Beoordeling omvang nadeel aan de hand van schadecategorieën.
WOZ-waarde. Onderbouwing hoogte normaal maatschappelijk risico.***

Casus

Appellant is eigenaar van de woning met bijbehorend perceel te Spijkenisse. Op 7 november 2012 heeft hij het college verzocht om een tegemoetkoming in planschade, bestaande uit een vermindering van de waarde van de woning, die hij heeft geleden als gevolg van twee vrijstellingsbesluiten ten behoeve van het realiseren van 37 woningen, een bibliotheek en een ondergrondse parkeergarage met 350 parkeerplaatsen in een dicht bij de woning gelegen gebied.

Appellant heeft in hoger beroep aangevoerd dat in de schadetaxatie ten onrechte geen betekenis is toegekend aan het taxatierapport van Lobs van 16 augustus 2012. Volgens dat rapport had de woning op de peildatum onder het oude planologische regime van het bestemmingsplan een waarde van € 520.000 en onder het nieuwe planologische regime van de vrijstellingsbesluiten een waarde van € 494.000. Verder heeft appellant in hoger beroep aangevoerd dat de waarde van de woning in het kader van de toepassing van de Wet waardering onroerende zaken in het jaar 2008, toen de bebouwing nog niet was opgericht, op € 488.000 is vastgesteld, terwijl die waarde in het jaar 2015, na de realisering van de bebouwing, op € 335.000 is vastgesteld. Volgens appellant kan dit verschil niet uitsluitend worden toegeschreven aan de gevolgen van de crisis. Weliswaar is de WOZ-waarde niet maatgevend, maar deze maakt zijn stellingen op zijn minst aannemelijk, aldus appellant.

Rechtsvraag

Is de taxatie van de waardevermindering juist?

Uitspraak

Aan het taxatierapport van Lobs kan niet de door appellant gewenste betekenis worden toegekend. Dat rapport berust niet op een juiste planologische vergelijking. Zo blijkt uit dat

rapport bijvoorbeeld niet dat Lobs rekening heeft gehouden met de in het advies van de SAOZ van 10 mei 2016 vermelde bouwmogelijkheid van bebouwing in vijf bouwlagen binnen het plangebied bij de maximale invulling van het oude planologische regime.

Bij het vaststellen van de WOZ-waarde wordt niet, zoals bij het maken van een planologische vergelijking, gekeken naar de maximale invulling van het desbetreffende planologische regime, maar is vooral de feitelijke situatie bepalend.

Appellant heeft geen gegevens overgelegd waaruit blijkt dat bij het vaststellen van de WOZ-waarde voor het jaar 2008 acht is geslagen op de criteria die voor een aanvraag om tegemoetkoming in planschade van belang zijn en dat rekening is gehouden met de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan. Derhalve treft het beroep op de indicatieve betekenis van de WOZ-waarde bij het bepalen van de waarde van de woning op de peildatum onder het oude planologische regime geen doel.

De door de SAOZ vastgestelde schade van € 22.500 komt neer op een waardevermindering van de woning van ongeveer 4,6 procent. Dat betekent dat de waardevermindering zich in (de bovenkant van) de in de praktijk gehanteerde schadecategorie 'enigszins nadelig' (met een waardevermindering van 1 tot 5 procent) bevindt. Dit past bij de door de SAOZ uit de planologische vergelijking getrokken conclusie dat de planologische verandering per saldo voor appellant heeft geleid tot een enigszins nadeliger positie. In de planologische vergelijking is rekening gehouden met de toename van de luchtverontreiniging en met de overige ruimtelijke effecten van de vrijstellingsbesluiten. De door appellant berekende schade van € 30.000 komt neer op een waardevermindering van de woning van bijna 6,2 procent. Deze waardevermindering bevindt zich in de schadecategorie 'zwaar' (met een waardevermindering van 5 tot 10 procent). Dat strookt niet met de uitkomst van de door de SAOZ gemaakte planologische vergelijking. In het betoog van appellant is, gelet op het voorgaande, geen grond te vinden voor het oordeel dat het college de schade heeft onderschat. Daarbij is niet zonder betekenis dat appellant geen rapport van een andere deskundige heeft overgelegd om dat betoog te onderbouwen.

Instantie: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum uitspraak: 29-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1780

Zaaknummer: 201704842/2/A2

Wetsartikelen: 6.2 Wro

RECHTSPRAAK

Amsterdam/bestuursdwang

Vertrouwensbeginsel. Dakopbouw.

Een dakterras dient volgens de gemeente te worden verwijderd omdat er geen vergunning voor is verleend. Ten behoeve van de rechtsontwikkeling heeft de voorzitter van de Afdeling aan de staatsraad advocaat-generaal gevraagd om een conclusie te nemen en in te gaan op de toepassing van het vertrouwensbeginsel in het omgevingsrecht. In de conclusie wordt geconcludeerd dat een bestuursrechter drie stappen moet doorlopen als hij moet beoordelen of door of namens een overheidsorgaan vertrouwen is gewekt en, zo ja, of dan toch een herstelsanctie mag worden opgelegd. De Afdeling past die drie stappen toe op de voorliggende zaak en komt tot de conclusie dat het beroep op het vertrouwensbeginsel slaagt. Bij de eerste stap merkt de Afdeling op dat voor wat betreft de vraag of sprake is van een toezegging meer de nadruk moet worden gelegd op hoe een uitlating bij een redelijk denkende burger overkomt en minder op wat het bestuursorgaan daarmee bedoelde. Dat geldt ook voor de gedraging. Onder 'toezegging' worden in deze zaak zowel uitlatingen als gedragingen begrepen. Bij de tweede stap merkt de Afdeling op dat de Afdeling thans ook in andere gevallen, derhalve in gevallen waarin niet uitdrukkelijk is aangegeven dat de toezegging namens het bevoegde orgaan wordt gedaan, minder de nadruk zal leggen op de precieze bevoegdheidsverdeling. Ook in die gevallen kan een toezegging worden toegerekend aan het bevoegde orgaan, indien de betrokkene op goede gronden mocht veronderstellen dat degene die de toezegging heeft gedaan de opvatting van het bevoegde orgaan vertolkte. Bij toepassing van de derde stap oordeelt de Afdeling dat, hoewel het vertrouwensbeginsel niet zover strekt dat gerechtvaardigde verwachtingen *altijd* moeten worden gehonoreerd, het gemeentebestuur 'in redelijkheid van handhaving af had moeten zien'. In casu is het dakterras er namelijk al 25 jaar, het gemeentebestuur ging niet eerder tot handhaving over terwijl het wel van het dakterras wist, er is niet gebleken van klachten van omwonenden en bovendien zijn er ook op de naastgelegen panden dakterrassen aanwezig.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1694

Zaaknummer: 201802496/1/A1

Wetsartikelen: 3:2 Awb, 8:12a Awb, 2.1 lid 1 aanhef en onderdeel a Wabo en 2.3a lid 1 Wabo

RECHTSPRAAK

Heerlen/bestuursdwang

Overhang bij woning. Bijbehorend bouwerk. Achtererfgebied. Bepaling ligging voorgevel.

Zonder vergunning zijn aan de voorzijde van een woning met een overstek twee zijwanden gerealiseerd. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, kan het achtererfgebied worden bepaald door vast te stellen wat de voorgevel van het hoofdgebouw is. Indien er discussie ontstaat over de vraag welke gevel de voorgevel is, moet primair worden afgegaan op de ligging van de voorgevelrooilijn zoals die in het bestemmingsplan of de bouwverordening is aangegeven, zoals artikel 1, eerste lid, van bijlage II van het Bor bepaalt. Als ook dan nog twijfel bestaat, zal de feitelijke situatie doorslaggevend zijn voor de vraag waar zich de voorgevel bevindt. Anders dan de rechtbank, is de Afdeling van oordeel dat een redelijke uitleg er in dit geval toe leidt dat de voorgevel van de begane grond als de 'voorkant' in de definitie van 'achtererfgebied' in artikel 1 van bijlage II van het Bor moet worden aangemerkt. Daartoe wordt overwogen dat dit, meer dan het als zodanig aanmerken van de voorgevel van de eerste en tweede verdieping, in overeenstemming is met de ratio van de regels van het vergunningvrij bouwen. Voor zover die regels dat toestaan in 'achtererfgebied', is dat gebaseerd op de zogenoemde voor- en achterkantbenadering in bijlage II, waarbij uitgangspunt is dat aan de voorkant van hoofdgebouwen weinig vergunningvrij mag worden gebouwd en aan de achterkant veel.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1725

Zaaknummer: 201806237/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 aanhef en onderdeel a en c Wabo, 1 lid 1 bijlage II Bor, 2 aanhef lid 3 bijlage II Bor en 7:12 Awb

RECHTSPRAAK

Hardenberg/omgevingsvergunning voor kappen

Belanghebbendheid aanvrager vergunning voor kappen. Mede-eigendom van boom.

Een aanvrager om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk wordt in beginsel verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op de door hem ingediende aanvraag. Dit is anders, indien aannemelijk is gemaakt dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt. Ook indien wordt aangenomen dat appellant eigenaar is van het gedeelte van 8 cm van de boom dat over de perceelgrens heen is gegroeid, leidt dat in dit geval niet tot de conclusie dat vergunninghouder niet belanghebbend is te achten bij zijn aanvraag. Hoewel vaststaat dat appellant geen medewerking wil verlenen aan het kappen van de boom, is met de enkele omstandigheid dat hij daarvan voor een klein deel eigenaar is, niet aannemelijk gemaakt dat het kappen niet kan worden verwezenlijkt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1421

Zaaknummer: 201802574/1/A1

Wetsartikelen: 5:20 BW, 2.2 en 2.18 Wabo, 2.18 Wabo, 4.4.2 APV Hardenberg, 4.4.4 APV Hardenberg en 4.4.5 APV Hardenberg

RECHTSPRAAK

**Ministerie van Infrastructuur en Milieu/vergunning Wet
beheer rijkswaterstaatswerken*****Energielaadpunten voor elektrische motorvoertuigen. Weigering
vergunning Wbr. Belanghebbendheid aanvrager vergunning.
Samenloop met civiele procedure.***

Fastned heeft vergunningen aangevraagd voor de uitbreiding van de energielaaipunten met een aantal aanvullende voorzieningen. Deze vergunningen zijn geweigerd. In hoger beroep is aangevoerd dat Fastned geen belanghebbende is bij haar verzoeken om vergunning. De gevraagde voorzieningen zouden immers niet kunnen worden gerealiseerd omdat de Staat als eigenaar van de gronden waarop de bouwwerken worden geplaatst daarvoor geen toestemming verleent. Fastned heeft volgens de Afdeling echter gemotiveerd en onder verwijzing naar het arrest van de Hoge Raad van 5 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH7845, gesteld dat – kort gezegd – de Staat privaatrechtelijke toestemming niet zonder meer kan weigeren. Fastned heeft een civiele procedure gestart. Aangezien de uitkomst van deze procedure ongewis is kan niet op voorhand worden gezegd dat de gevraagde voorzieningen niet kunnen worden gerealiseerd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 23-01-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:198

Zaaknummer: 201706610/1/A1

Wetsartikelen: 1:2 Awb, 1:3 Awb, 2 Wet beheer rijkswaterstaatswerken en 3 Wet beheer rijkswaterstaatswerken

RECHTSPRAAK

Dongen/planschade

Verhoogd normaal maatschappelijk risico. Samenhang planologische regimes.

Casus

Appellant sub 1 is eigenaar van het perceel met een daarop aanwezige woning aan de [locatie 1] te Dongen. Zijn perceel grenst aan de zuidwestelijke zijde aan de gronden rondom de Leeuweriklaan. Op die gronden is door verschillende planologische besluiten woningbouw toegestaan, terwijl de gronden vóór die besluiten een agrarische bestemming hadden. Het college heeft aan appellant sub 1 een tegemoetkoming in planschade van € 22.300 toegekend, maar volgens appellant sub 1 is dat veel te weinig. Appellante sub 2 is eigenaresse van een perceel aan de Leeuweriklaan dat direct grenst aan het perceel van appellant sub 1. Zij moet een deel (70%) van de aan appellant sub 1 toegekende tegemoetkoming betalen en vindt dat zijn tegemoetkoming te hoog is vastgesteld.

Rechtsvraag

Wat is de omvang van het normaal maatschappelijk risico?

Uitspraak

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 2 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:530), is bij waardevermindering van een onroerende zaak als gevolg van een normale maatschappelijke ontwikkeling, zoals woningbouw op een inbreidingslocatie van een bestaande woonkern, waarbij die woningbouw in de lijn der verwachtingen lag, een waardevermindering tot vijf procent van de waarde van de onroerende zaak, in verhouding tot de waarde van de onroerende zaak onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade, substantieel, maar niet zodanig zwaar dat deze schade niet voor rekening van de aanvrager kan worden gelaten. Dit betekent dat een waardevermindering tot vijf procent van de waarde van de onroerende zaak in deze categorie gevallen in beginsel tot het normale maatschappelijke risico van de aanvrager behoort.

Zoals de Afdeling verder eerder heeft overwogen (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 8 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2620), bestaat in de omstandigheid dat het plangebied geen zuivere inbreidingslocatie is, maar tevens de kenmerken van een uitbreidingslocatie vertoont, geen aanleiding om deze jurisprudentie niet toe te passen.

(...)

Thorbecke heeft evenwel bij de vaststelling van die hoogte ten onrechte doorslaggevende betekenis gehecht aan de geringe afstand tussen de gronden en het perceel van appellant sub 1. In dat kader is van belang dat de afstand enkel een rol kan spelen bij het antwoord op de vraag of de ontwikkeling een normale maatschappelijke ontwikkeling betreft die in de lijn der verwachting lag, maar dat hieraan bij de bepaling van de omvang van het normaal maatschappelijk risico geen zelfstandige betekenis toekomt, omdat de korte afstand reeds is verdisconteerd in de hoogte van de geleden planschade. Dat volgens Thorbecke geen sprake is van zeer geringe schade, is evenmin een reden om geen verhoogd normaal maatschappelijk risico aan te nemen. Ook hier geldt dat de omvang van de schade een aspect is dat een rol kan spelen bij het antwoord op de vraag of de ontwikkeling een normale maatschappelijke ontwikkeling betreft die in de lijn der verwachting lag, maar dat aan dit aspect bij de bepaling van de omvang van het normaal maatschappelijk risico geen zelfstandige betekenis toekomt. Nu de omvang van het planologische nadeel zich uit in de hoogte van het schadebedrag, is voor een extra correctie in de vorm van het achterwege laten van een verhoging van het normaal maatschappelijk risico bij een hoog schadebedrag dan ook geen aanleiding (vergelijk de uitspraak van 10 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3272). Nu Thorbecke verder uiteen heeft gezet dat de mogelijk gemaakte woningbouw een normale maatschappelijke ontwikkeling betreft die in de lijn der verwachtingen lag, past binnen het gemeentelijk beleid en wat betreft aard en omvang past binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving, heeft zij ten onrechte, gelet op de hiervoor weergegeven jurisprudentie, geen aanleiding gezien een verhoogd normaal maatschappelijk risico aan te nemen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:1436

Zaaknummer: 201801921/1/A2

Wetsartikelen: 6.2 Wro

RECHTSPRAAK

Veenendaal/planschade

Overgangsrecht directe planschade.

Casus

Eiser is eigenaar van het perceel [adres] te [woonplaats]. Op 29 september 2015 heeft hij bij verweerder een aanvraag om een tegemoetkoming in de planschade ingediend, omdat het bestemmingsplan 'Nijverkamp' volgens hem nadelige gevolgen heeft voor de gebruiksmogelijkheden van zijn perceel waardoor sprake is van waardevermindering en inkomensderving. Verweerder heeft de [adviesbureau 1] ([adviesbureau 1]) gevraagd om een planschadeadvies uit te brengen. Volgens [adviesbureau 1] brengt het nieuwe bestemmingsplan eiser voor het gebruik van gronden voor bedrijvigheid in een nadeliger positie, maar verweerder heeft toegezegd dat het ontstane nadeel in natura zal worden gecompenseerd. Verder heeft [adviesbureau 1] geadviseerd om een tegemoetkoming in de planschade toe te kennen vanwege de nadelige wijziging van de detailhandelsmogelijkheden. Omdat verweerder van mening is dat de daarbij door [adviesbureau 1] gemaakte planvergelijking onvolkomenheden bevat, heeft verweerder een second opinion gevraagd aan [adviesbureau 2].

Volgens eiser is de planvergelijking in het advies van het [adviesbureau 2] aantoonbaar onjuist, omdat bij directe planschade het overgangsrecht in de planvergelijking moet worden betrokken. Ter onderbouwing hiervan wijst eiser op uitspraken van de ABRvS en het advies van [adviesbureau 1]. [adviesbureau 1] stelt kort gezegd dat de rechtspraak bij directe planschade, anders dan bij indirecte planschade, ruimte biedt om het overgangsrecht mee te nemen in de planvergelijking.

Verweerder sluit zich aan bij het advies van [adviesbureau 2]. Volgens dit advies blijkt uit vaste rechtspraak van de ABRvS dat bij de planvergelijking geen rekening mag worden gehouden met het overgangsrecht. De in de rechtspraak aanvaarde uitzondering op deze regel voor de gevallen waarin het overgangsrecht een verstrekkende werking heeft, is in dit geval niet aan de orde. In het advies staat verder dat de rechtspraak minder eenduidig is over de vraag of bij de beoordeling van de waardevermindering rekening moet worden gehouden met

het overgangsrecht.

Rechtsvraag

Mag in de planvergelijking rekening worden gehouden met het overgangsrecht?

Uitspraak

Vast staat dat eiser een tegemoetkoming vraagt vanwege de wijziging van het planologisch regime van zijn eigen perceel. Dit wordt directe planschade genoemd. Tussen partijen is niet in geschil dat het bestaande gebruik als detailhandel met de partiële herziening van het Uitbreidingsplan Industrierrein uit 1988 (het oude planologische regime) onder het overgangsrecht is komen te vallen. Ter zitting heeft eiser zijn beroepsgrond dat detailhandel ooit positief was bestemd ingetrokken, omdat het hier relevante overgangsrecht geen onderscheid maakte tussen legaal en illegaal gebruik en dit dus niet relevant is.

De rechtbank overweegt dat de ABRvS al vaker heeft overwogen dat het overgangsrecht bij een bestemmingsplan betrekking heeft op een bestaande situatie die afwijkt van de in het plan opgenomen bestemmingsregeling voor de desbetreffende gronden. De omstandigheid dat deze bestaande situatie niet past binnen deze bestemmingsregeling, betekent dat beoogd wordt om aan deze situatie een einde te maken binnen de planperiode. De overgangsbepalingen bij een bestemmingsplan zijn volgens de ABRvS van een andere orde dan de voorschriften betreffende bestemmingen. De mogelijkheden die de overgangsbepalingen bieden moeten daarom niet bij de planvergelijking worden vergeleken met de mogelijkheden van de voorschriften van het oude of nieuwe planologische regime. De rechtbank verwijst hiervoor bijvoorbeeld naar de uitspraak van 21 oktober 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3259.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 01-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:2055

Zaaknummer: UTR 18/3469

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Utrecht/omgevingsvergunning

Dansschool. Bestaande omgevingsvergunning. Aanvraag. Norm 'dansschool'.

Aan de bestaande omgevingsvergunning zijn geen voorschriften verbonden die de activiteiten van de dansschool beperken. Evenmin is bepaald dat de toenmalige aanvraag deel uitmaakt van deze omgevingsvergunning. Ook is in deze omgevingsvergunning geen verwijzing opgenomen naar de toenmalige aanvraag. Op grond van het vorenstaande maakt (de inhoud van) deze aanvraag dan ook geen deel uit van de bestaande omgevingsvergunning. In de omgevingsvergunning is uitsluitend de norm 'dansschool' gesteld. De in deze omgevingsvergunning opgenomen norm is in rechte komen vast te staan. De activiteiten dienen te voldoen aan de norm 'dansschool' en ook de nieuwe aanvraag dient in het licht van deze norm beoordeeld te worden. Naar het oordeel van de rechtbank passen de aangevraagde activiteiten binnen de bestaande omgevingsvergunning. Dit maakt dat het college de omgevingsvergunning ten onrechte heeft geweigerd, hij had de aanvraag namelijk moeten afwijzen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 31-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:2432

Zaaknummer: UTR 18/4024

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onderdeel c Wabo

RECHTSPRAAK

Groningen/omgevingsvergunning

Dienstenrichtlijn. Weigering omgevingsvergunning. Toetsing onderliggende bestemmingsplan. Beleidsregels.

De rechtbank is van oordeel dan niet ten volle kan worden getoetst aan het onderliggende bestemmingsplan. Nietigheid van bepalingen van het bestemmingsplan kan enkel worden aangenomen indien sprake is van evidente strijd met hogere regelgeving. Hiervan is naar het oordeel van de rechtbank geen sprake, nu de in het bestemmingsplan opgenomen brancheringsregeling strekt tot behoud en leefbaarheid van het stadscentrum en tot het voorkomen van leegstand in binnenstedelijk gebied. Uit het arrest van het Hof van Justitie kan afgeleid worden dat bescherming van het stedelijk milieu een dwingende reden van algemeen belang kan vormen.

In dit geval dient naar het oordeel van de rechtbank het beleid getoetst te worden aan de Dienstenrichtlijn. Het college heeft bij de keuze of wel of niet gebruik zal worden gemaakt van de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken, nieuwe en andere beperkingen opgeworpen dan de beperkingen van het bestemmingsplan. Hoewel het beleid uitsluitend het college bindt, heeft dit beleid tot gevolg dat de gewenste detailhandel ter plaatse niet zal worden toegestaan. Aan het noodzakelijkheidsvereiste is volgens de rechtbank voldaan; dit geldt niet voor de evenredigheidsvereiste. Uit een uitspraak van de Afdeling (ECLI:NL:RVS:2018:2062) blijkt dat deze beoordeling dient te geschieden aan de hand van een analyse met specifieke gegevens. Er moet sprake zijn van een analyse van de geschiktheid van de maatregel en van specifieke gegevens ter onderbouwing van het betoog over de geschiktheid van de getroffen maatregel. Deze analyse ontbreekt in dit geval.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 20-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2019:2237

Zaaknummer: LEE 18/1380 en LEE 18/1522

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onderdeel c Wabo, 2.10 lid 1 aanhef en onderdeel c Wabo, 2.12 lid 1 Wabo, 4 onderdeel 9 bijlage II Bor en 15 lid 3 onderdeel b en c Dienstenrichtlijn